

YOUNG SOLAR CHALLENGE: ZÓ LEUK KAN ONDERWIJS ZIJN

Samen met andere leerlingen een boot bouwen die vaart op zonne-energie en dan met je team naar een camping voor een spannende wedstrijd tegen andere middelbare scholen met als inzet het Nederlands kampioenschap. Dat is in één (lange) zin de *Young Solar Challenge*. De technasiumleerlingen Stijn Spaan en Gijs Weekhout 'vergeten' af en toe dat ze met school bezig zijn.

Toen Stijn (2-havo) en Gijs (2-vwo) hoorden van Candea's deelname aan de wedstrijd, meldden zij zich meteen aan. Dat wil zeggen: ze moesten een motivatiebrief schrijven en daarna op sollicitatiegesprek. Beide jongens waren hartstikke blij toen ze het verlossende telefoontje kregen. Stijn heeft aan het water gewoond en had toen een bootje, Gijs is geen groot liefhebber van varen. Dat klinkt misschien raar, maar in een succesvol team komen allerlei kwaliteiten

samen. De acht technasiumleerlingen, van havo en vwo en uit diverse leerjaren, moeten niet alleen technisch zijn, maar ook kunnen samenwerken, een begroting maken, sponsors binnenhalen en nog veel meer. Maar het begint met het bouwen van een boot die vaart op zonnepanelen. Voor het werken aan de boot gaat het team wekelijks drie uur naar de HAN, waar ze technische adviezen krijgen van hun begeleider Leonie Dijkhof ("Ze is bloedfanatiek", aldus Gijs). Het overleggen en al het andere werk doen ze op Candea. Het Candea-team gebruikt het frame van een boot die vorig jaar ook meedeed. Maar denk niet dat een paar aanpassingen en een likje verf genoeg zijn. "De reglementen zijn elk jaar anders. Dit jaar mogen de zonnepanelen maximaal 430 watt leveren in plaats van 240 watt", vertelt Stijn. Waarop Gijs aanvult dat de drie kleine zonnepanelen van vorig jaar

Staan v.l.n.r.: Hidde Assendorp, Stijn Spaan, Pauline Cobussen (docent), Gijs Weekhout, Mano Oudejans en Susanne Reesink (docent). Zittend: Daan Vossers, Evelien van Zwieten, Marina Daoud en Koen Goossens.

worden vervangen door twee grote panelen, die een vader heeft geregeld. "De panelen bedekken bijna de hele bovenkant, maar je hebt ook een uitsparing nodig voor de piloot. Er moet veel gebeuren."

SLALOM, SPRINT EN DUURTEST

Stijn en Gijs kijken uit naar de wedstrijden, die in mei van start gaan en tot begin juli duren. Stijn hoopt dat hij één van de piloten mag zijn, terwijl Gijs een rol op de wal ambieert. Samenwerking is straks cruciaal, want het team op de camping houdt op laptops alle technische gegevens tijdens de race bij. Gijs: "Tactiek is belangrijk om het maximale uit de accu's te halen. Daarbij moet je rekening houden met onder andere de zon en de wind." Wat het extra ingewikkeld maakt, is dat er drie wedstrijd-elementen zijn: een slalom, een sprint en een duurttest.

column

WAAROM MOET IK NAAR SCHOOL!?!

Er zijn maar weinig leerlingen die dát nooit eens hebben uitgeroepen. En meestal horen ze dan: als je goed je best doet op school, krijg je later een goede baan. Een economisch argument, zou het SCP zeggen, die daar net onderzoek naar gedaan heeft. Met de huidige prijzen is het misschien een argument waar in te komen valt, maar ook andere dingen blijken sterk te bepalen hoe goed je leven er later uit gaat zien. Niet alleen je geldkapitaal, maar ook je sociaal, cultureel en persoonskapitaal. Het gaat dan om je sociale contacten, waar je voor openstaat, waar je interesse in hebt en of je gezond leeft. Daarom kan het op school niet alleen gaan om een diploma en een toekomst als werknemer, maar moet er ook aandacht zijn voor de wereld om ons heen, samenwerken, openstaan voor anderen, kunstvakken, gezond bewegen, je passies en talenten ontdekken. *Non scholae sed vitae discimus*, schreef Seneca bijna 2500 jaar geleden: we leren niet voor school, maar voor het leven.

DRS. L.H.M. (LÉON) LUCAS (rector)

Stijn: "Je boot moet niet alleen snel zijn, maar ook stabiel in het water liggen en het lang kunnen volhouden. Het team weet hoeveel er nog in de accu's zit en of de piloot sneller of juist langzamer moet varen."

GEWELDIG AVONTUUR

Gijs en Stijn willen allebei heel graag winnen, maar ze zien de *Young Solar Challenge* ook als een geweldig avontuur. Niet alleen de wedstrijden en het gezamenlijke verblijf met andere scholen op een camping, maar ook de voorbereidingen met de bezoeken aan de HAN. Stijn: "Het is school, maar als je bij de HAN helemaal los kunt gaan, vergeet je de tijd." Gijs: "Je leert er veel van, maar het voelt niet als les. Die drie uurtjes op de HAN vliegen om."

HYGIËNARMOEDE: ALS ER THUIS GEEN GELD IS VOOR TOILETARTIKELEN

Dat de boodschappen duurder zijn geworden, merkt iedereen in de portemonnee. Maar in sommige huishoudens is er zelfs geen geld meer voor deodorant, shampoo, tandpasta en maandverband. Dat heet 'hygiënearmoede' en treft ook Candea-leerlingen. Voor hen zijn deze producten gratis verkrijgbaar op school.

Het is een initiatief van de ouderraad dat mede mogelijk wordt gemaakt door Caritas. De ouderraad vindt dat alle leerlingen zich op school veilig en comfortabel moeten kunnen voelen. "Voor pubers zijn uiterlijk en persoonlijke verzorging enorm belangrijk. Je wilt niet dat leerlingen thuisblijven omdat het maandverband op is of bang zijn gepest te worden omdat ze thuis geen deodorant hebben," zegt Aurore Boersma namens de ouderraad. Leerlingen kunnen de toiletartikelen zonder te vragen meenemen bij het studiehuis of de mediatheek.

AGENDA

14 maart Profielwerkstukmarkt 5-havo. 15 maart Voorrondes MACC (Saturnus, aanvang 19.30 uur). 16 maart Beroepenmarkt 3-t/m 5-havo en 3-t/m 6-vwo. 17 maart Finale MACC (Saturnus, aanvang 20.00 uur). 20 maart Vergadering medezeggenschapsraad. Week 13 Toetsweek havo- en vwo-bovenbouw. Stageweek 3-bb/kb/mavo. Cito-toetsen 1j. en 2. Inleveren definitieve pakketkeuze 2-bb/kb/mavo. CAN-week. 29 maart Mini MACC 1-bb/kb. 31 maart Definitieve profielkeuze 3-havo/vwo. Mini MACC 1-mavo/havo en 1-havo/vwo. Week 14 Herkansingen 4-bb/kb. Stageweek 3-bb/kb. CSPE 4-bb/kb. 10 april Tweede paasdag (vrije dag). 12 april Herkansingen en inhaaltoetsen 5-havo en 6-vwo.m 13 april Herkansingen en inhaaltoetsen 5-havo en 6-vwo. Inschrijven maatwerkperiode 4 (vanaf 07.00). Herkansingen 4-mavo. Presentatieavond MIK-klas. 14 april Inschrijven maatwerkperiode 4.

in the picture

SPANNENDE WEEK VOOR ESMÉE

Het is een spannende week voor Candea-leerling Esmée Hoetink. Vrijdag vertegenwoordigt ze Gelderland in het speechonderdeel van de BNNVARA-debatwedstrijd *Op weg naar het Lagerhuis*. Vorige maand maakte Esmée in het provinciehuis grote indruk met haar V-rede, waarin ze een maatschappelijk probleem koppelt aan wat ze zelf heeft meegemaakt.

Esmée zit in 5-havo. Ze heeft zich dit schooljaar aangesloten bij de debatclub van Candea. "Ik was al weleens wezen kijken en het leek me leuk. Wat mij vooral trekt, is dat je leert om onderwerpen vanuit verschillende perspectieven te bekijken. Tijdens wedstrijden hoor je kort van tevoren of je vóór of tégen de stelling bent. Je moet echt 'open minded' zijn." Dat ze graag debatteert, wil niet zeggen dat Esmée heel erg in politiek geïnteresseerd is. "Ik vertel graag mijn mening, maar niet per se over politiek. Onderwerpen als een smartphoneverbod op scholen en of kinderen hun ouders mogen dwingen om duurzaam te leven, liggen mij meer." Dat blijkt ook uit haar V-rede, zoals het speechonderdeel heet van *Op weg naar het Lagerhuis* (de grootste debatwedstrijd van Nederland). Vanuit een persoonlijke ervaring koos Esmée het slankheidsideaal als onderwerp en dan vooral de manier waarop bedrijven dat ideaal gebruiken als verkooptruc. Economiedocent en debatclubbegeleider Michiel Kuijpers was diep onder de indruk. "Ik vroeg wie de V-rede wilde doen en binnen een paar dagen had Esmée haar verhaal klaar. Het is heel knap hoe ze in 150 seconden zo'n best moeilijk onderwerp heel goed neerzet. De jury in het provinciehuis was heel lovend."

Michiel Kuijpers twijfelt er niet aan dat Esmée vrijdag doorgaat naar de volgende ronde. Waarschijnlijk is hij meer gespannen dan Esmée, want waar andere deelnemers hun speech voorlezen doet Esmée alles uit het hoofd. Als ze bij de beste zes eindigt, is ze nog één halve finale verwijderd van de finale. Die wordt op televisie uitgezonden.

Scan de QR-code om de V-rede van Esmée te zien.

THEMA-AVOND OUDERRAAD MET SUPER- ACTUEEL ONDERWERP

Vorig schooljaar was het 'volle bak' tijdens de thema-avond van de oudervereniging. Dat had ongetwijfeld te maken met het onderwerp: 'Qualitytime met je puber'. Dit schooljaar heeft de ouderraad weer een superactueel onderwerp: *hoe praat je open met je kind over alcohol, blowen en vaperen?* Candea-ouders zijn woensdag 12 april van harte welkom op de Eltensestraat.

Volgens Sven Tijdeman, lid van de ouderraad, zijn het zaken waarover niet in elk gezin makkelijk gesproken wordt. "Maar pubers zijn van nature nieuwsgierig en vatbaar voor groepsdruk. Dus is het belangrijk dat ouders het toch bespreekbaar maken en dat ze bijvoorbeeld de risico's van een nieuw fenomeen als vaperen* kennen. Docenten zijn blij dat we dit thema gekozen hebben." Ouders krijgen tips over hoe ze met hun kind in gesprek kunnen gaan en hoe ze grenzen kunnen stellen. De avond is interactief, wat betekent dat bezoekers kunnen meedenken, meepraten en meelachen. Wat dat laatste betreft: net als vorig jaar heeft de ouderraad een theatergroep uitgenodigd. Sven Tijdeman: "Het is een serieus onderwerp, maar het moet ook een leuke avond worden. De acteurs spelen heel herkenbare situaties, die de valkuilen, misverstanden en conflicten laten zien." De thema-avond op 12 april begint om 20.00 uur (vanaf 19.30 uur inloop met een kopje koffie en thee). Na afloop kan gezellig nagepraat worden. Vanwege de verwachte drukte wordt vooraf aanmelden op prijs gesteld. Dat kan via secretaris.oudervereniging@candea.nl.

* Het inhaleren van damp (i.p.v. van rook) via een e-sigareet.